UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Mulieribus, quæ propriis seruis se iunxerunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96119

Visual Library

LEX XXX.

1 Crimen remanet publicum, licet auferatur facultas accuſandi omnibus, reſtringendo ad certas perſonas tantum.

a **QUamuis.** [a]Accuſare de adulterio licet marito, ꝛ alijs coniunctis perſonis, non extraneis, h. d. Opp. ꝛ videtur quod quilibet de populo admittatur ad accuſandum. Unde videtur obſtare. ff. eo. l. ij. §. fin. ꝛ l. ſeq. Sol. dicit glo. iſta lex loquitur, quando iſti propinqui non extant. Doct. moderni dicunt, quod illa lex corrigitur per iſtam. Et iſta opinio plus placet, per rationem poſitam in hac l. videlicet ne li-
1 ceat extraneis fedare connubia. Secundum quam lec. † habes, quod licet per formã ſtatuti auferatur facultas accuſandi de publico crimine omnibus, ꝛ reſtringatur ad certas perſonas tantum nihilominus remanet crimen publicum. De hoc dixi vobis in l. j. ff. de pub. iud. Ultimo habetis in fin. quod pena adulterij eſt pena mortis. Oppo. ff. de queſtio. l. ſi quis viduam. Sol. vt ibi not. Et ibi dixi vobis, ſecundum iſta tempora, pena mortis in muliere eſt aliter conſtituta, ideo vide auth. ſed hodie vnde de iure communi pena in maſculo non eſt immutata, ſed in femina ſic, vt s. in authent. Habetis hic aliam authen. que loquitur de quadam pena que infertur ei, quem maritus habet ſuſpectum de adulterio vxoris ſue, que incipit, ſi quis ei.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Quamuis. Caſus appellationis ab accuſatione adulterij notantur xxxij. q. vj. in ſumma. ꝛ in c. intelleximus. in fin. extra. eo. vt in vltimo habetis. Et de iſta pena adulterij adde etiã Bald. in l. Claudius. de his qui. vt indi. pena etiã adulterij, quod mulier perdat dotem, vt hic videtur quod in bonis paraphernalibus, dic ſecundum gl. ſing. in c. plerunque. de do. inter vir. ꝛ vxo. ꝛ vide in l. ex conſenſu. s. de repu. Sed an dicta glo. ſit vera, dixi poſt. Im. in l. cum mulier. ff. ſol. mat. Que autem ſit pena ſtupri, vide no. Bal. in l. raptores. s. de epiſ. ꝛ cleric. Et quando mulier committat adulterium cum inceſtu, ꝛ puniatur, vide in l. ſi adulterium cum inceſtu. in princ. vbi glo. in l. inter liberas. ff. eod. Et de iſtis penis vide plene per Jacob. de Bel. in l. raptores.

LEX XXXI.

CUm vir. Iſta non conſueuit legi, quia de ea loqui nõ eſt honeſtum. Breuiter dicit. Crimen
a Sodomie vltore gladio punitur.[a] hoc dicit.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Gladio punitur. Uide in authen. vt non luxurientur contra naturam. xxxij. q. ij. hic quanquam. vbi etiam dicitur de crimine, quod committitur cum brutis. quid in Iudeo, videtur in c. in archiepiſcopat. de rap. Quid in muliere agente vt vir, vide queſtio. in l. fediſſima. s. eo. de rapt. alias. ff. eod. de adul.

LEX XXXII.

1 Nomen rei, quando dicatur receptum inter reos.

ADulterij. Habeo iſtam l. multũ charam, quia probat vnam meã opi. de qua eſt caſus hic. Breuiter dicit, In q. adulterij exceptiones friuole reprobãtur, exceptiones legitime que proceſſum reſpiciunt, pri-
1 mo examinantur, poſtea de crimine cognoſcitur. h. d. † Per iſtam leg. ego dico manifeſte probari opi. meam, quod tunc dicitur nomen rei receptum inter reos, quando facta examinatione ſuper omnibus exceptionibus dilatorijs reſpiciẽtibus proceſſum iudex pronunciauit ſuper accuſatione procedendum eſſe, vnde ante lit. conteſta. poteſt dici nomen receptum inter reos, ſcilicet per illam pronunciationem, merito hic poteſt fieri reo abſente, vt vidiſtis s. eod. l. adulteram. licet gloſ. aliter dicat. Dixi tibi in l. is qui reus. de pub. iud. ꝛ tunc non allegaui tibi hanc l. ſed heri tantum addidi, ꝛ ideo tene menti.

LEX XXXIIII.

SI quia adulterij. Si abſolutus ab adulterio proximitatis preteritu, poſtea cum ea matrimonium contrahat, ex hoc iuris ꝛ de iure videtur naſci preſumptio ex qua de primo adulterio de
a quo fuit abſolutus, poterit condemnari.[a] h. d. hec ſingularis lex. quod tene menti. Opp. nemo ex preſumptionibus eſt condemnatus, vt l. abſentem. ff. de pen. Solu. Ibi loquitur de preſumptione hominis, hic de preſumptione iuris, ꝛ de iure. Oppon. poſtquam quis eſt abſolutus, non poteſt condẽnari, niſi doceatur de preuaricatione, vt l. ſi quis homicidij. de acc. ꝛ l. iij. ff. de preua. Sol. Specialis caſus eſt hic, Simile vidiſtis s. de reb. cred. ꝛ de iureiur. l. fin.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Poterit condemnari. Adde quod Lud. Ro. dicit hic eſſe caſum, quod ſententia ex preſumptione prolata nunquã tranſit in rem iudica. immo cõtinuo retractari poteſt, de quo, ꝛ de iſtis ſim. ſentẽtijs vide que habes hic poſt Cy. ꝛ aduerte quod preſumptio violenta que ſecundum ius dicitur habere vim plene prohibitionis in cauſa ciuili, non ſufficit ad plenam probationem in cauſa criminali, not. doc. in c. afferte. ꝛ in ca. quia veriſimile. de preſum. videlicet de nudo cum nuda, ſolo cum ſola. De quo in c. literis. de preſum. quia habet vim plene probationis in cauſa ciuili ſeparationis matrimonij, non ſufficeret ſola in criminali ad condemnandum de ſtupro. Facit l. ſi autem. s. de proba. ꝛ quod no. Bart. in fi. s. de iureiur. ſecus quando eſt preſumptio violenta approbata a iure, etiam quoad criminalem cauſam, quia tunc ſola ſufficit. l. que ibi no. facit auth. ſi quis cum hic, ꝛ ibi not. s. eod. Et de probatione adulterij qualiter fiat, dic quod per preſumptionẽ. Ita per Bart. in d. l. ij. §. fi. in fi. ff. eod. Et vnum no. quod dicit Abb. in d. c. vbicunque iudex mouit animum ſuum ad ſentẽtiandum ex preſumptione, debet illum exprimere in ſententia, alias iudex appellationis, ꝛ cui de hoc non conſtat, videlicet an iuſte fuerit motus, ꝛ non conſtat ex actis, poterit retractare ſententiam all. not. per Innoc. in c. quoniam. s. de proba. ꝛ in c. in preſentia. eod. ti. ꝛ de preſum. violenta, vide gl. in l. fi. s. arbi. tut.

LEX XXXV.

* **SI mulier.** *Maritus quondam poteſt accuſare de ſtupro, quod committitur in vxore, quam repudiauit. h. d. hec bona lex. ¶ Opp. cum iſtud ſit crimen publicum, quilibet poteſt accuſare, quid ergo mirum, ſi maritus admittitur? Dicit gl. quod maritus quondam prefertur,
1 quia magis offenditur. Ex hac l. no. † q̃ ille qui offenditur de adulterio conſtante matrimonio ille offenditur ex ſtupro viduitate durante. Hoc eſt vtile ſcire ad probandum quandoque inimicitias, nam ita iniuriãtur conſanguinei viri iam defuncti ex ſtupro, quod committitur in viduam, ſicut ſi duraret matrimonium.

ADDITIO.

* CLAVD. DE SEISS. ¶ Si mulier. Uide glo. ꝛ quod doc. in l. ſororem. s. de his quib. vt indig.

LEX XXXVI.

LIbertatem. Sicut libertas ſeruorum intra duos menſes a die diuortij impeditur, ita ꝛ intra duos menſes a die matrimonij ſoluti per mortem, hoc dicit.

Si quis eam, cuius tutor fuerit, corruperit. Rubr. X.

LEX VNICA.

SI tutor. Qui ſuam pupillam corrumpit deportatur, bonis omnibus publicatis, hoc dicit hec bona lex.

De mulieribus, quæ ſeruis proprijs ſe iunxerunt. Rub. XI.

LEX VNICA.

SI qua. Que ſeruo proprio ſe iungit, morte punitur, ꝛ omnes ad denunciandum admittuntur, filij ex tali coniunctione nati, inſucceſſibiles habentur. hoc dicit.

Ad l. Iul. de vi publi. vel priuata. Rub. XII.

LEX II.

a **TUtoris.** [a]Quãdo pars quota bonorum deuenit ad aliquem ex diſpoſitione legali, intelligitur cum onere debitorũ. h. d. Opp. ff. de iur. do. l. mulier. s. de her. vel. act. ven. l. ij. Sol. Ibi bona veniunt ad aliquem ex cõtractu, hic ex diſpoſitione l. Fallit in caſu l. j. s. de her. vend. vbi fauore fiſci etiam quando bona vadunt ad aliquem ex cõtractu, intelligitur cum oneribus debitorum. De hoc in l. iij. §. cum ex cauſa. ff. de iur. fiſc. vbi de hoc dixi, ꝛ plene dixi de hoc ff. de bonorum poſſ. l. j. in princip.

ADDITIO.

a ALEX. ¶ Tutoris. Utrum creditores vnius territorij, agant contra fiſcum alterius territorij, tanquam contra heredes debitoris cõdemnati ad mortẽ, ꝛ publicationem, vide hic per eum Ant. ꝛ Imo. in l. ex facto. de her. in fin. Adde tu Bal. conſ. lv. li. j. ꝛ ibi an fiſcus ſit primo excutiendus antequam extranei poſſeſſores, ꝛ an habeantur loco heredis.

LEX III.

SI confidis. Si maſculus, vel femina includatur, violentia committitur, ꝛ pena huius l. punitur. h. d.

LEX